

**СПРАВА ОХЕНДОВСЬКОГО-
ВЛАДІ ПОТРІБНА
СЛУХНЯНА ЦВК**

стор 2

**«ЦЕ ПРИМУСОВЕ ОБ'ЄДНАННЯ ГРОМАД,
ЗА ДОПОМОГОЮ ЯКОГО
ЗДІЙСНЮЄТЬСЯ ГЕНОЦИД»**

стор 4

**ЯКІ ВИПРОБУВАННЯ
ЧЕКАЮТЬ
НА АБИТУРІЄНТІВ–2017**

стор 5

В Україні відбулися перші вибори місцевого самоврядування в об'єднаних територіальних громадах (ОТГ). Попри адміністративний ресурс та спроби фальсифікацій, за результатами двох турів, які відбулися 11 і 18 грудня, партія «Батьківщина» отримала впевнену перемогу.

У рамках першого туру на виборах до місцевих рад 41 об'єднаної територіальної громади кандидати від «Батьківщини» отримали 123 мандати, або 29,86% від кількості депутатів — партійних висуванців. Але під час другого туру в 142 ОТГ розгорнулася запекла боротьба. За попередніми підрахунками, кандидати від

«Батьківщини» отримали 475 мандатів, що складає 33,5%. Друге місце отримав БПП — 218 мандатів (15,4%). Далі йдуть: «Аграрна партія» — 178 (12,6%), «Наш край» — 100 (7,1%), УКРОП — 63 (4,4%).

«Ми вважаємо, що об'єднання громад в нинішньому вигляді — це ліквідація частини поселенської мережі в Україні, тобто малих сіл і селищ. Це, по суті, урбанізація країни і очищення сільськогосподарської землі від селян та аграріїв», — говорить лідер партії «Батьківщина» Юлія Тимошенко.

Водночас, за її словами, «Батьківщина» брала участь у виборах, щоб не дати можливості ліквідувати

школи, фельдшерсько-акушерські пункти у віддалених селах та не дозволити розікрати землі, які знаходяться в об'єднаних громадах.

Тимошенко наголосила, що таких масових фальсифікацій, які мали місце на цих виборах, не було навіть під час президентських чи парламентських перегонів.

«По суті, увімкнули весь адміністративний ресурс... Під час підрахунку голосів вимикали світло. Питання: чому така війна йшла за кожну об'єднану громаду? Відповідь одна: тому що там — сільськогосподарська земля, і тому що через взяття влади в об'єднаних громадах вся аграрна мафія хоче

привласнити нашу сільськогосподарську землю», — зазначила лідер партії.

За її словами, «Батьківщина» — єдина з опозиційних сил, яка дала владі справжній бій.

«Ми всі свої можливості спрямували, щоб захистити об'єднані громади. Кандидатів у депутати від «Батьківщини» примушували скласти посвідчення члена партії, проти наших висуванців на посади голів об'єднаних громад порушувались кримінальні справи... Проте, незважаючи на підкуп, на адмінресурс, партія «Батьківщина» отримала абсолютну першість на цих виборах».

Рік тому до України приїздив віце-президент США Джозеф Байден. Виступаючи перед депутатами ВР в сесійній залі, він дуже жорстко висловився щодо боротьби з корупцією в Україні. Згадайте, тоді Байден зазначив, що немає жодної демократії у світі, де процвітала корупція. Але щоб боротися із цим страшним явищем, недостатньо просто створити відповідне Бюро. Віце-президент пояснив, що передусім потрібна судова реформа, щоб була можливість притягнути до відповідальності корупціонерів. За його словами, олігархи та прості люди — всі повинні жити за одними правилами... Минув рік: загалом нічого не змінилося.

Минулого тижня до України з візитом прибула президент Литви Даля Грибаускайте. І вона також висловила дуже жорстко, зазначивши, що корупція є значно більшою загрозою для України, аніж російська агресія.

«Ми всі хочемо бачити, що вам болить за вашу країну, що ви хочете змінювати вашу країну і допомагати своїм людям... Тільки тоді ми зможемо вас підтримувати. Інакше ви залишитеся сам-на-сам», — констатувала вона.

Зрозуміло, що час авансів для української влади скінчився. А обіцянкам уже давно ніхто не вірить.

Цікаво, що трохи згодом заступник генерального прокурора, керівник Спеціальної антикорупційної прокуратури Назар Холодницький підписав підозру у вчиненні злочину голові ЦВК Михайлу Охендовському. Він зауважив, що це не останнє письмове повідомлення голові Центрвиборчкому про підозру в кримінальному провадженні щодо так званої «чорної бухгалтерії» ПР.

За інформацією Холодницького, під час досудового розслідування детективи НАБУ та прокурори САП встановили, що Охендовський як член ЦВК у 2012 році шість разів виїздив за кордон, маючи на меті начебто ознайомлювати іноземців із виборчим законодавством України. Проте насправді він мав неофіційне доручення вищих службових осіб держави доносити під час цих візитів до представників урядів зарубіжних держав та світової спільноти в позитивному світлі інформацію про демократичний перебіг виборчого процесу в Україні, аби вибори не визнали такими, що не відповідають міжнародним стандартам.

У слідства, стверджує Холодницький, є достатньо підстав вважати, що він мав за це винагороду. В «амбарній книзі» Партії регіонів є підтвердження чотирьох випадків отримання готівки в офісі ПР. Сам Охендовський усе заперечує.

Тож крига скресла чи це чергові політичні ігри? Експерти розповіли «ВВ», наскільки реальною є справа Охендовського, чи зможе вона слугувати приводом для довгоочікуваного перезавантаження ЦВК та оцінили ефективність діяльності антикорупційних органів.

СПРАВА ОХЕНДОВСЬКОГО: владі потрібна служняна ЦВК

**З ОГЛЯДУ НА МОЖЛИВІ ДОЧАСНІ ПАРЛАМЕНТСЬКІ
ВИБОРИ ВЛАДІ ВИГІДНА ПІДКОНТРОЛЬНА
ТА ЛОЯЛЬНА ЛЮДИНА, ЯКА Б ЗМОГЛА ЗАБЕЗПЕЧИТИ
«ПРАВИЛЬНИЙ» ПЕРЕБІГ ВИБОРЧОГО ПРОЦЕСУ**

ЧЕРГОВЕ ОКОЗАМИЛЮВАННЯ

Президент громадської організації «Центр досліджень політичних цінностей» Олесь Доній має сумніви, що голову Центрвиборчкому притягнуть до відповідальності.

«Очевидно, що силові структури та судова система в Україні цілковито контролюються президентом. Тому я не бачу реальної можливості для притягнення до відповідальності голови Центрвиборчкому. Скоріше за все, ця справа — чергове оказамилування, яке має на меті показати будімо наявність боротьби з корупцією.

Також не треба забувати про те, що силові структури в нашій країні завжди були елементом тиску на бізнес та політиків. Тобто це натяк на те, що ця справа не остання. Тому багато хто з фігурантів «амбарної книги» ПР побіжить домовлятися на Банкову», — пояснює Олесь Доній.

Водночас політолог зазначає, що Охендовський має не тільки переляк, але й несхибну «зброю».

«Голова ЦВК вірно служив режиму Януковича, а тепер так само служить режиму Порошенка. Очевидно, що він має доволі інформації про стосунки обох президентів із Центрвиборчкомом. Тож у разі реальної загрози в нього буде чим «відбитися». Але насправді я не думаю, що загроза є», — констатує експерт.

Також Доній зазначає, що справа Охендовського не стане поштовхом до перезавантаження уже давно нелегітимної ЦВК.

НАТЯК НА ЛОЯЛЬНІСТЬ

Політолог, кандидат історичних наук, керівник «Центру політичної

розвідки» Олег Постернак говорить про те, що справа Охендовського — це певний публічний натяк на необхідність уважніше підходити до організації майбутнього виборчого процесу в правильному руслі.

«Цікавий збіг, що Охендовському оголосили про підозру після першого етапу виборів в об'єднаних громадах. Звісно, що це волевиявлення не має такого резонансу, як парламентські чи місцеві вибори. Але ж вони продемонстрували, що БПП не отримав достатньо показового результату, який би дозволив пропрезидентській політичній силі казати про стабільність позицій. Багато хто з експертів говорить про те, що ниточки відповідальності за такий «результат» тягнуться до голови ЦВК.

Насправді ж, з огляду на можливі дочасні парламентські вибори, владі вигідна підконтрольна та лояльна людина, яка б змогла забезпечити «правильний» перебіг виборчого процесу. Саме тому рішення суду не буде, оскільки самої справи не буде. Охендовський зник жити в існуючій системі політичних координат. І якщо владі потрібен буде певний результат за максимального сприяння ЦВК, то вона це все отримає», — аналізує політолог.

Тож, за словами Постернака, Охендовський точно не є сакральною жертвою, справу якої доведуть до суду і оголосять обвинувальний вирок.

«Не треба забувати про те, що саме Охендовський проводив президентські та парламентські вибори 2014 року. Тому якщо в нього язик розв'яється, то він багатьох може потягнути донизу», — пояснює експерт.

Упродовж всього 2016 року політикум говорив про необхідність

ротації ЦВК і, відповідно, зміни керівника. Та віз і нині там. Більше того, політолог вважає, що перезавантаження Центрвиборчкому поки взагалі не буде.

«Президент подав оновлений список членів ЦВК, з яким не згодні парламентські фракції. Президент не готовий йти на компроміс, бо йому вигідно зберегти статус-кво. Навіть якщо термін повноважень членів ЦВК закінчиться, це не заважає їм виконувати свої обов'язки», — констатує Постернак.

Оцінюючи роботу НАБУ та САП, політолог зазначив, що створення антикорупційних органів загалом є позитивним кроком. Але інформаційний ефект від їх діяльності значно вагоміший, аніж реальна робота, яка мусить вимірюватися кількістю доведених до суду справ і вироків, обсягом конфіскованого майна і грошей, загалом створенням стійкої антикорупційної культури. Цього, на жаль, немає.

КОЛИ СКІНЧИТЬСЯ ВИПРОБУВАЛЬНИЙ ТЕРМІН?

Кандидат філософських наук, політичний експерт ГО «Слово і діло» Валентин Гладких зазначає, що жодних судових перспектив справа Охендовського не має. Єдиним результатом буде тільки поглиблення розчарування суспільства.

«Суть цього заходу треба розглядати на кількох рівнях. По-перше, громадськість вимагає якихось результатів діяльності антикорупціонерів. Тож це абсолютно медійна кампанія, такий собі безпечний спосіб пограти м'язами, покрасуватися. По-друге, це меседж іншим політикам. Але ці натяки вже нікого не лякають, адже ми бачили, як розвалилося чимало гуч-

них справ. Тому все це лише сприяє відчуттю безкарності. Також це є сигналом для інших членів ЦВК, для їхніх наступників. Подобається це комусь чи ні, але дострокові вибори неминучі. Отже, виникає питання оновлення складу ЦВК. Якоюсь одним учень спитав у майстра дзен, чи довго чекати на зміни. Той відповів: якщо чекати, то довго. Так ось те саме стосується зміни складу ЦВК. Насправді ситуація, що склалася в Україні, є цілком комфортною для панівного класу. Влада не зацікавлена щось змінювати, їй краще законсервувати нинішній стан речей», — говорить Гладких.

Проте політолог додає, що попри все склад ЦВК все одно буде оновлений. Питання лише в тому, коли це станеться і в який спосіб.

«Якщо суспільство не задоволене роботою антикорупційних органів, а вище політичне керівництво цим втішається, то, певне, з двох сторін застосуються різні критерії. Чи будуть якісь кадрові зміни в цих структурах? Гадаю, що не буде. Замість того нам скажуть, мовляв, вони тільки-но почали працювати і їм треба дати час. Коли вас приймають на роботу, то говорять про випробувальний термін. Тож хотілося б знати, скільки часу українському народові ще чекати результатів боротьби з корупцією: 1 рік, 50 років, 1000 років?» — запитує експерт.

СЮРПРИЗ ДЛЯ БАНКОВОЇ

Кандидат політичних наук, політолог Олексій Якубін акцентує увагу на тому, що мета антикорупційних органів нині — демонстрація «результату» роботи та натяк на необхідність збільшення фінансування. Проте насправді справа Охендовського більше схожа на медійно-політичний скандал, адже доказова база є надто слабкою.

«Постає глобальніше питання: чому досі не змінений склад ЦВК, термін повноважень якого спливає майже два з половиною роки тому? Насправді владі вигідно, щоб Михайло Охендовський і чинна ЦВК залишалися у підвищеному стані, адже тоді на них можна буде активніше впливати.

Також хотів би зазначити, що НАБУ не завжди йде на повідку в Адміністрації президента. Тому якоюсь мірою ця справа для Банкової є не надто бажаною. АП робитиме все можливе, щоб спустити все на гальмах. Тоді Охендовському скажуть: ми тебе виручили, ми тобі допомогли. І він теж буде більш чутливий до впливу», — пояснює політолог.

Також Якубін оцінив ефективність діяльності НАБУ та САП: «Якщо порохувати, то побачимо, що коштів витрачаємо на них значно більше, аніж маємо з того користі. Наприклад, НАБУ при бюджеті в півмільярда гривень повернуло державі 100 мільйонів! До того ж, якщо не помиляюся, за рік вони довели до суду дев'ять справ! Якщо поділити бюджет на кількість справ, то вони виявляться золотими. Тож якщо виходити з цих критеріїв, роботу антикорупційних органів можна визнати неефективною. Тобто маємо таку собі фасадну боротьбу з корупцією. А це, на жаль, молоді антикорупціонери політикою займаються більше, аніж своїми прямими обов'язками».

Яна ДЖУНГАРОВА

**ПОСТАЄ ГЛОБАЛЬНІШЕ ПИТАННЯ: ЧОМУ ДОСІ НЕ ЗМІНЕНИЙ СКЛАД ЦВК,
ТЕРМІН ПОВНОВАЖЕНЬ ЯКОГО СПЛИВ МАЙЖЕ
ДВА З ПОЛОВИНОЮ РОКИ ТОМУ? НАСПРАВДІ ВЛАДІ ВИГІДНО,
ЩОБ МИХАЙЛО ОХЕНДОВСЬКИЙ І ЧИННА ЦВК
ЗАЛИШАЛИСЯ У ПІДВИШЕНОМУ СТАНІ,
АДЖЕ ТОДІ НА НИХ МОЖНА БУДЕ АКТИВНІШЕ ВПЛИВАТИ**

Ухвалений парламентом за основу законопроект №5131 «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України» можна вважати уособленням псевдодецентралізації, яку нав'язує Україні уряд Гройсмана. Згідно з документом, вже наступного року з державного бюджету на місцеві перекидається безліч фінансових зобов'язань — від оплати комунальних послуг для шкіл і лікарень до компенсацій за проїзд пільговиків. Експерти кажуть: грошей на це в місцевих бюджетах немає, причому за існуючого порядку перерозподілу податків їх і не буде.

Централізація замість децентралізації

У пояснювальній записці до законопроекту сказано, що на місцеві бюджети повністю перекладається утримання загальноосвітніх навчальних закладів та медичних установ. Тобто органи місцевого самоврядування змушені будуть оплачувати комунальні послуги для шкіл, лікарень, поліклінік і амбулаторій, підтримувати їхні приміщення у належному стані, забезпечувати необхідним обладнанням, а також виплачувати зарплатню адміністративно-технічному персоналу.

мунальних тарифах за минулі роки, може становити від 7,3 млрд до 18,3 млрд гривень. Оплата житлово-комунальних послуг наступного року, а також технічне забезпечення освітніх і медичних установ, за нашими оцінками, сягне 15,3 млрд гривень. Зовнішнє освітлення населених пунктів — ще плюс 1,2 млрд гривень. Виплата зарплатні адміністративно-технічному персоналу шкіл — від прибиральниць до бібліотекарів і лаборантів — обійдеться не менше як у 9,2 млрд гри-

внів. Модель перерозподілу грошей. По суті, вибудовується чітка вертикаль, коли фінанси залишаються у центрі, а на місця передається лише відповідальність», — вважає експерт.

«Можна зрозуміти, чому виплату зарплатні держава залишає на центральному рівні, — зазначає «ВВ» член Економічного дискусійного клубу Євген Олейніков. — Якщо цього не зробити, серед лікарів і вчителів спалахне соціальний протест. Але умови їх роботи, поза сумнівом, погіршаться. У будь-якому

добровільне об'єднання громад перетворюється на примусове, адже села і міста районного значення фактично позбавляють основного ресурсу наповнення своєї казни.

«Це при тому, що в містах обласного значення може мешкати 8–10 тисяч жителів, а районного — 30 тисяч. Наприклад, у Київській області Бровари чи Бориспіль отримають 60% надходжень від ПДФО, а Вишневе або Васильків — 0%. Хіба це справедливо?» — говорить народний депутат.

Руслан Бортник пояснює таку диспропорцію бажанням чиновників розподіляти гроші тільки на користь «лояльної до влади еліти»: «В обласних радах, містах обласного значення створена провладна більшість, яка лобіює надходження фінансів і розподіл їх між «своїми» людьми. У такий спосіб набагато зручніше керувати органами місцевого самоврядування».

Євген Олейніков додає: уже нині податки, які залишаються у місцевих бюджетах, в цілому не перевищують 30% від їхніх доходів.

«Зокрема, в місцевих радах залишається податок на нерухомість, який, до того ж, ніяк не почнуть адмініструвати належним чином, а також земельні збори. Потрібно враховувати, що в Україні діють

ма, зокрема, діє у США, і вона формує основу бюджету штатів», — акцентує Олейніков.

Він пояснює: з одного боку, на місцевий рівень потрібно передати ті джерела, які справді можуть наповнити бюджет, а з іншого — стимулювати місцеве самоврядування до розвитку економіки.

«А податки, які нині залишають на місцях, таких умов не створюють», — говорить Олейніков.

Експерти також відзначають, що зміна джерел формування Державного фонду регіонального розвитку приховує прагнення чиновників зменшити його витрати в шість разів. Це означає скорочення фінансування різних проектів, спрямованих на збільшення робочих місць, розвиток інфраструктури, захист довкілля. Так, у проекті бюджету на наступний рік чиновники передбачили, що значну частину коштів для наповнення Державного фонду регіонального розвитку повинні скласти доходи від спецконфіскації майна. Проте відповідний законопроект парламент відхилив.

«Доходи від спецконфіскації можна порівняти з надходженнями від приватизації, які з року в рік враховуються у проектах бюджету, але в результаті ми їх не отримуємо, — каже Олейніков. — Просто

УРЯД ПІД ГАСЛОМ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ ВПРОВАДЖУЄ РАДЯНСЬКУ МОДЕЛЬ ПЕРЕРОЗПОДІЛУ ГРОШЕЙ. ВИБУДОВУЄТЬСЯ ЧІТКА ВЕРТИКАЛЬ, КОЛИ ФІНАНСИ ЗАЛИШАЮТЬСЯ У ЦЕНТРІ, А НА МІСЦЯ ПЕРЕДАЄТЬСЯ ЛИШЕ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

На наступний рік продовжено норму, згідно з якою села, селища і міста районного значення повинні утримувати дитячі садки й будинки культури. За рахунок бюджетів областей, обласних центрів та міста Києва навчатимуться студенти ПТУ, які здобувають освіту на підставі регіонального замовлення. На місцеві рівні перекинуто утримання санаторіїв для хворих на туберкульоз, дитячих оздоровчих таборів. На місцях також мають віднайти гроші на компенсації пільг інвалідам, ветеранам війни, ветеранам праці, ветеранам військової служби, «чорнобильцям», багатодітним сім'ям тощо.

Директор Українського інституту аналізу та менеджменту політики Руслан Бортник зазначає у коментарі «ВВ», що в такий спосіб уряд йде на знищення системи соціального забезпечення в країні. Причому всю відповідальність за це прагнуть перекласти на органи місцевого самоврядування.

«Чиновники намагаються чужими руками жар загрібати. Згідно з дослідженням Українського інституту аналізу та менеджменту політики, витрати місцевих бюджетів наступного року, після того, як на них звалиться фінансові зобов'язання, будуть колосальними. Так, сума, яку потрібно буде виплатити для погашення заборгованості з різниці в житлово-ко-

муні. Компенсація транспортникам за пільгові перевезення потягне ще на 2,2 млрд гривень. Безумовно, в місцевих бюджетах таких грошей немає», — зазначає Бортник.

За його словами, місцеві органи самоврядування змушені будуть закривати частину медичних і освітніх установ, звільняти працівників або переводити їх на неповну зайнятість. «У селах, районних центрах можуть піти на явне скорочення співробітників шкіл і лікарень (тобто будуть анулювати ставки) або приховане — людей змусять брати відпустку за власний рахунок і працювати за менші гроші», — додає експерт.

На заробітну плату педагогам і лікарям уряд передбачив субвенції з державного бюджету. Так, освітня субвенція повинна скласти 52,6 млрд гривень, медична — 55,7 млрд гривень. При цьому окремих субвенцій на підготовку робітничих кадрів у ПТУ не передбачено: 1,6 млрд гривень візьмуть з освітньої субвенції. Запланована ще низка бюджетних субвенцій, однак, за словами Руслана Бортника, загалом вони покриють не більше як 50% від витрат місцевих бюджетів.

«Але й ці гроші чиновники розподілятимуть у ручному режимі: цьому дам — цьому не дам. Тобто уряд під гаслами децентралізації і руху до Європи впроваджує радянську

разі державна субвенція матиме цільовий характер. Тобто органи місцевого самоврядування не зможуть розпоряджатися цими грошима на свій розсуд, наприклад, оптимізувати кількість лікарів, спрямувати кошти на розвиток матеріальної бази лікарень або шкіл. Загалом усі місцеві бюджети повністю залежатимуть від центрального і від доброї волі Кабміну».

В ОБЛАСНИХ РАДАХ, МІСТАХ ОБЛАСНОГО ЗНАЧЕННЯ СТВОРЕНА ПРОВЛАДНА БІЛЬШІСТЬ, ЯКА ЛОБІЮЄ НАДХОДЖЕННЯ ФІНАНСІВ І РОЗПОДІЛ ЇХ МІЖ «СВОЇМИ» ЛЮДЬМИ. У ТАКИЙ СПОСІБ НАБАГАТО ЗРУЧНІШЕ КЕРУВАТИ ОРГАНАМИ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

Крім того, народний депутат від фракції «Батьківщина» Іван Крулько зазначає, що законопроект №5131 закріплює несправедливий розподіл податку на доходи фізичних осіб (ПДФО). Так, для сіл, селищ і міст районного значення, які раніше отримували 25% від ПДФО, повністю анульовані надходження від цього податку. При цьому для міст обласного значення та об'єднаних громад залишили 60% надходжень від ПДФО. За таких умов, вважає народний депутат, деклароване

три бюджетотворюючі податки, які генерують істотні фінансові потоки: ПДВ, акцизи і ПДФО. Решта поборів складають лише невеликі відсотки від цих трьох. Якщо ми говоримо про створення фінансової основи місцевого самоврядування, ми повинні були б вирішувати питання збільшення надходжень до бюджетів за рахунок перерозподілу основних податків. Наприклад, скорочувати ПДВ і запроваджувати податок з продажів, який мусить залишатися на місцях. Така систе-

незрозуміло, якими розрахунками послуговувалися чиновники, коли заклали до проекту бюджету на наступний рік усі ці мільярди? Як люди до рішення суду можуть знати, скільки грошей вони отримають? Тут виникає побоювання, що цей закон планували використати з метою взяти стільки грошей, скільки потрібно для бюджету, незалежно від того, злочинне їх походження чи ні».

Вікторія ЧАЙКА

«Це примусове об'єднання громад, за допомогою якого здійснюється геноцид»

В уряді є амбітний план: у 2018 році завершити програму децентралізації стовідсотковим об'єднанням територіальних громад (ОТГ). До кінця 2016-го, за розрахунками Кабміну, реформою буде охоплено лише 25% міст, селищ і сіл. Інші населені пункти поки що мають можливість обмірковувати. Проте влада все робить так, щоб у громад не було альтернативи, окрім децентралізації.

Голова Сухининської сільради Богодухівського району Харківської області Микола ГОРБУНОВ у інтерв'ю «ВВ» розповів про те, що привнесла децентралізація в реалії українського села і чому п'ять сіл, підпорядкованих сільраді, поки не йдуть на об'єднання з іншими населеними пунктами.

» Миколо Вікторовичу, в Харківській області наразі налічується лише 3 ОТГ із можливих 54. Чому, на ваш погляд, так повільно втілюється у життя програма децентралізації та чи насправді це добровільне об'єднання громад?

— Дійсно, програмою децентралізації наша область майже не охоплена. Проте вже прийшла директива президента щодо її повної реалізації у 2017 році, бо з 2018-го державне фінансування необ'єднаних громад буде припинене. І тепер область тисне на райони з вимогою щось робити в цьому напрямі. Тому назвати добровільним таке об'єднання громад я не можу. На мій погляд, це примусова децентралізація, за допомогою якої здійснюється геноцид.

Сільрадам нібито дають свободу, водночас ми вже залежні від дій влади. Тих, хто не об'єднався, фактично ставлять перед фактом, що рано чи пізно ми будемо змушені це зробити. Бо з грошиками, які на цю мить є в громаді, ми не виживемо. Тим більше, що влада передає на місця фінансування медицини, освіти тощо.

» За рахунок яких надходжень формується бюджет вашої сільради та яка в ньому доля з державної та обласної казни?

— Наш бюджет формується за рахунок акцизного податку на алкоголь та тютюн, плати за землю з юридичних і фізичних осіб, орендної плати з юросіб, єдиного податку з сільгоспвиробників, рентної плати за користування лісовими ресурсами. В нас є можливість отримувати ці кошти, але деякі інші сільради не можуть цим похвалитися, бо в них немає лісових масивів або приміщень, які можна здати в оренду. У зв'язку із змінами до Податкового кодексу підвищилися ставки та акцизи. І якщо в 2015-му бюджет нашої сільради становив 700–800 тис. грн, то тепер — до 1,5 млн грн.

Держава дотує тільки дитсадок. Але якщо два роки тому державна дотація сягала 50% від потреби на утримання дошкільного закладу, то тепер вона скоротилася до 25%. Відповідно, 75% фінансує сільрада. Область долучається лише до реалізації міні-проектів: наприклад, так ми замінили в садочку вікна. Принцип простий: після того як проект схвалено областю, 10% сплачують інвестори (батьки або сам заклад), 40% — облрада, залишок, тобто 50%, — сільрада. Виходить дуже дивно: розмір дотації зменшився, а видатки на дитсадок зросли.

Наш дитсадок налічує близько 20 вихованців. Проте не знаю, як довго він ще протримається. А вже нині до будівлі ставлять європейські вимоги, отож, площа приміщення вже замала. Також збільшуються і видатки на нього. Якщо в 2015 році дитячий садок обходився сільраді в 450 тис. грн на рік, то тепер уже в 800 тис. грн.

У нас забрали екологічний та фіксовані податки, ПДВ, право розпоряджатися землями за межами населених пунктів. Нам обіцяють повернути все це після об'єднання, але де в цьому справедливість, якщо в нас спочатку відібрали наше, а потім обіцяють його ж повернути, але на своїх умовах. Фактично підтримка держави і області мінімальна, і ми ще виділяємо зі свого бюджету субвенції у райбюджет на утримання дитсадків, шкіл, поліції, пожежників тощо. Ми винні з усіх боків, а нам ніхто нічого.

» Скільки людей проживає у п'яти селах, що підпорядковані вашій сільраді, та чи є робота для них?

— Нині там мешкає лише 980 селян, 65% з яких — пенсіонери. Молодь і працездатне населення виїжджає, адже наші населені пункти розташовані далеко від трас районного значення, тому

люди не можуть їздити на роботу до Харкова чи Богодухова.

Працювати на місці можна лише в сільраді, одному з трьох магазинів або дитсадку. Госпдвір відкритий тільки в сезон. Тож переважна більшість працездатних селян їздять на «шабашки» — тобто на заробітки в країні близького зарубіжжя. Хоча до початку децентралізації у районі працювали фермерські господарства і навіть холдинги. Також у грудні 2012-го було закрито школу, в якій навчалося 42 дитини.

» Чи є у вас обов'язки з фінансування потреб учнів після закриття школи?

— Нині навчально-виробничий комплекс (НВК) в іншому селі, підпорядкованому іншій сільраді, відвідують 11 наших дітей, а ще 11 їздять до Богодухівської гімназії. Окрім обов'язкових видатків на харчування, сільрада має забезпечити перевезення дітей до навчальних закладів: закуповувати ПММ, надавати кошти на ремонт автобусів. А ще потрібно виділяти гроші на ремонт шкіл. Тобто ми змушені розпорошуватися на дві школи замість того, щоб утримувати одну свою.

» Чи працюють у ваших селах фельдшерсько-акушерські пункти (ФАПи), адже люди похилого віку, яких у вас більшість, потребують постійної медичної допомоги?

— Два роки тому їх взагалі не було. Нині на п'ять сіл діють три ФАПи, де працюють медпрацівники з районного містечка за плановим графіком. І коли негода, пункти взагалі закриті. Раніше, коли ФАПи були підпорядковані сільраді, ми закуповували для них медикаменти. Тепер у фельдшерів є тільки стетоскоп, йод і зеленка. Всі інші ліки пацієнт мусить придбати за власний кошт.

Район платить медикам зарплатню. А приміщення ФАПів він бере у оренду — за одну гривню

Микола ГОРБУНОВ:
«БЕЗУМОВНО, ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЯ ПОТРІБНА. АЛЕ НИНІ, ПІД СЛУШНИМ ПРИВОДОМ ОБ'ЄДНАННЯ ГРОМАД, ДЕРЖАВА ФАКТИЧНО СКИДАЄ ІЗ СЕБЕ ТЯГАР ОБОВ'ЯЗКІВ, ПЕРЕКЛАДАЮЧИ ЇХ НА ПЛЕЧІ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ»

в рік. Ми маємо сприяти ФАПам в опаленні та ремонті приміщень. Якщо медпункт опалюється вугіллям або дровами, сільрада оплачує роботу кошегара. Тому що в районі на цю ставку немає грошей.

З огляду на те, що до місцевих рад наступного року перейде фінансування медицини, з трьох нині діючих ФАПів ми зможемо утримувати лише один. Інші видатки не потягне не тільки моя сільрада, а 90% органів місцевого самоврядування.

» А якщо комусь знадобиться «швидка»?

— Після втілення в життя медреформи ми можемо замовляти її лише через область. Тобто я телефоную на «швидку», підстанція якої знаходиться у районі, а вони переадресовують виклик на Харків. Лише отримавши звітти добро, підстанція висилає машину. За нормами, карета швидкої допомоги має добиратися за 20 хвилин до населеного пункту, розташованого за 30 км від підстанції, але практика свідчить, що машини їдуть не менше 45 хвилин.

» Ви торкнулися болючої теми — доріг...

— Дороги районного значення повинні лагодити «Автодор». Наприклад, у нас 5 кілометрів дороги — заїзд з центральної районної траси до сільради — на балансі цієї організації. За 30 років я жодного разу не бачив, щоб її ремонтували. Вони там навіть сніг не чистять.

Ми, звичайно, намагаємося вирішити це питання, але «Автодор» нас дурить. Сільрада уклала угоду з цією організацією на обопільну роботу: ми сплачуємо вартість асфальту, а вони — ПММ та платню робітникам, які задіяні в ремонті. Ми виділили 100 тис. грн, «Автодор» закупив на 60 тис. грн матеріалу, а залишок заплатив робітникам. Тобто ми їм оплатили всю роботу, яку вони мали б виконувати за власний кошт. Якщо на балансі сільради буде ще утримання доріг, можна поставити хрест на всьому. Тому що зношеність доріг, які пролягають через наші населені пункти, сягає 70%.

» Повернімося до теми децентралізації. Чи розглядає ваша сільрада варіант щодо об'єднання громад, адже в такому разі можна розраховувати на державні субвенції?

— Нині в мене дієспроможна сільрада, а, наприклад, дві сусідні такими не є. Але якщо вони до мене приєднаються, я без допомоги держави також стану недієспроможним.

На території, підпорядкованій нашій сільраді, дев'ять свердловин та один промисел, що займається видобуванням газу, газоліну, нафти. За законом, якщо я об'єднаюся, з рентної плати за ці виробництва безпосередньо громаді перепадатиме лише 2%. Все інше піде на державу, область та район. Тобто нині сільрада нічого не має, а після об'єднання отримає аж 2%! Невеликий прибуток!

Я розмовляв з одним керівником сільради на Херсонщині. Раніше в нього була налагоджена інфраструктура — дороги, які ще німці будували, лікарні і таке інше. Та ось об'єдналися — і тепер виживають, бо до них долучилися населені пункти зі зруйнованою інфраструктурою. Він зізнається, що після об'єднання вони стали утриманнями держави. А якщо таких громад ставатиме все більше, де на них усіх взяти гроші?

» Тобто ви вважаєте, що проект децентралізації не на часі?

— Безумовно, децентралізація потрібна. Але нині, під слухним приводом об'єднання громад держава фактично скидає із себе тягар обов'язків, перекладаючи їх на плечі місцевого самоврядування. Ми маємо повноваження лише на папері, при цьому в нас відбирають навіть те, що належало нам раніше! А винуватцями в усіх негараздах зростають місцеві ради. Уряд навіть не уявляє, яка величезна різниця між містами, селищами та селами. А вони нас усіх — під один гребінець. Це невірно!

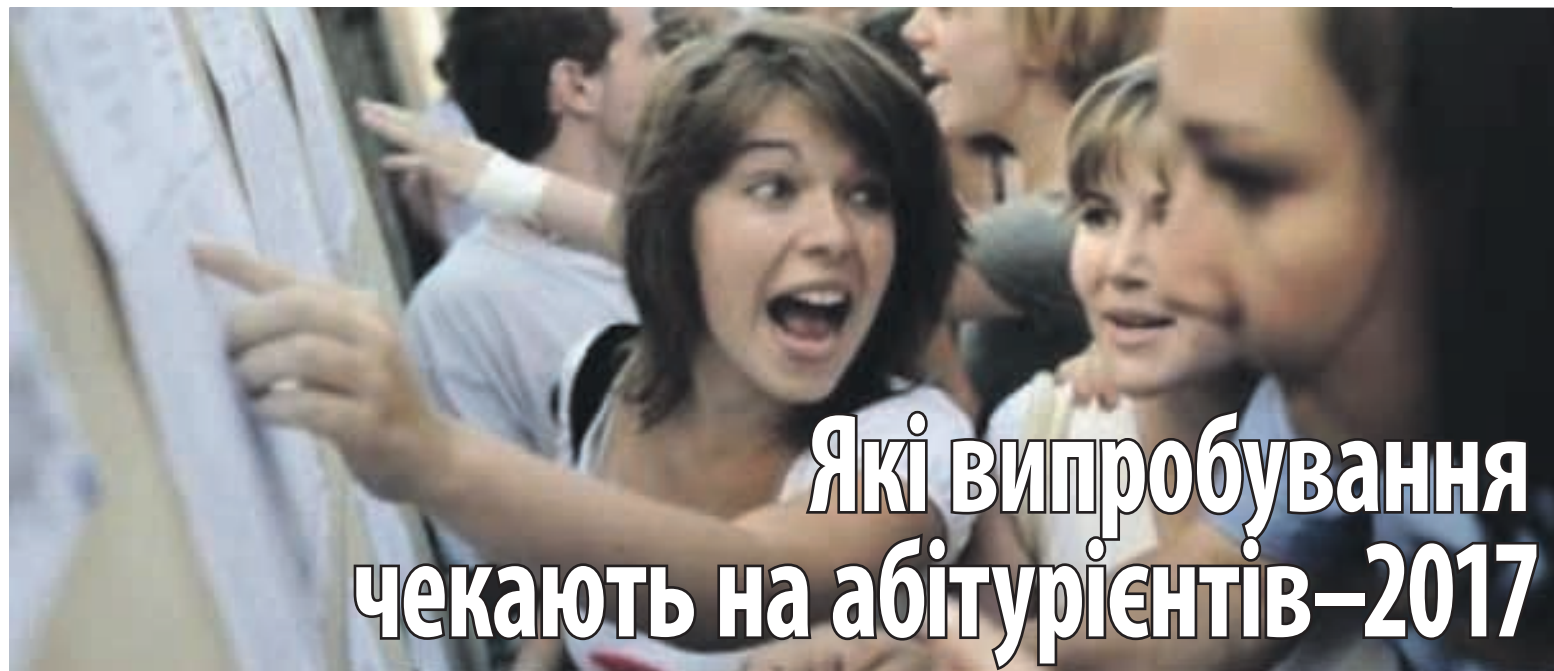
Наразі немає законодавчої бази, яка б повною мірою стосувалася об'єднання громад, немає стабільності й бажання держави проводити реальну децентралізацію. Я вважаю, що допоки Україна не закрийє 400 кілометрів кордону з РФ, не завершить війни і не усуне її наслідків, поки економіка не почне зростати і в країні справді не настане стабільність, не потрібно чіпати місцево самоврядування. Нехай воно збережеться, яке є.

Альона ПОТАЄВА

Правила, за якими абітурієнти вступатимуть до вишів, знову змінилися. У Міносвіти затвердили новий документ, який регулює умови прийому на навчання до вищих навчальних закладів у 2017 році. Зокрема, вступникам дозволили використовувати сертифікати ЗНО не лише поточного, а й 2016 року. А от кількість заяв, які може подавати абітурієнт для вступу на бюджетну форму навчання, зменшили до дев'яти на чотири спеціальності.

Наступного року вступники зможуть реєструвати свої електронні кабінети та завантажувати додатки до документів про повну загальну середню освіту, починаючи з 29 червня. Прийом заяв від абітурієнтів, які вступають на денну чи заочну форму навчання на основі сертифікатів ЗНО, відбуватиметься в період з 12 по 26 липня. Причому, як і цього року, такі абітурієнти зможуть подати документи лише в електронній формі. Однак з огляду на збої, що виникали в роботі Єдиної державної електронної бази з питань освіти (ЄДЕБО), експерти радять не відкладати цю процедуру на останній день.

Пільгові категорії абітурієнтів, які вступатимуть поза конкурсом, мають подати документи до

Які випробування чекають на абітурієнтів–2017

визначили як менше пріоритетний (наприклад, за десятою заявою), масово відмовлялися від цих місць. Вони обирали контрактну форму навчання у виші, який був для них пріоритетнішим. Відтак це витісняло ймовірного вступника, який би пішов навчатися до цих вишів», — зазначає Наталія Радиш.

Водночас голова Аналітичного центру CEDOS Єгор Стадний вважає таку позицію Міносвіти хибною.

«Якщо ми хочемо, щоб вибір спеціальності та вишу був точніший, зі старшокласниками та батьками має працювати фахівець. Їм треба професійно пояснювати, які є навчаль-

або юридичних осіб обмежуватись не буде.

«У Міносвіти вкотре підкреслили, що в Україні є різний підхід до закладів освіти залежно від форми власності. Хіба це європейська норма? Хіба йдеться про створення реальних умов для конкуренції між вишами?» — зазначає Лікарчук.

Згідно з правилами вступу, значена вступником пріоритетність заяв не може бути змінена. Однак, як пояснює Наталія Радиш, у 2017 році абітурієнт має право скасувати заяву, який надав найбільшу перевагу.

«Цього року траплялися випадки, коли вступник, який був рекомен-

фікатом. Наприклад, якщо абітурієнт у 2016 році склав ЗНО на 200 балів, то, помноживши цю цифру на певний коефіцієнт, у 2017 році такий вступник матиме 198 балів. Адаже за рік рівень знань абітурієнта міг погіршитись. Однак цю ідею не підтримали».

«Чи можна уявити ситуацію, коли під час визначення теперішніх переможців спортсмени подають до судівської колегії результати, отримані на минулорічних змаганнях? Абсурд? Звичайно!» — вважає Ігор Лікарчук.

Для конкурсного відбору вступників обов'язково будуть враховані бали сертифікатів із ЗНО з української мови та літератури. Другий предмет — математика, історія України або біологія — залишається за вибором вишу, так само, як і третя дисципліна.

Експерти звертають увагу: навіть технічні виші можуть скористуватися цим правом і визначити обов'язковим для участі у конкурсі результат ЗНО з нескладного предмету, щоб привабити абітурієнтів.

«ЗНО з математики, фізики, хімії складають небагато абітурієнтів. І до того ж показують дуже погані результати. Через це потенційна кількість тих, хто претендує стати студентом із сертифікатами з цих предметів, є суттєво меншою, ніж «гуманітарії». Ось тому технічні університети виставляють ЗНО з «Історії України» і там, де це слушно, і там, де абсолютно недоцільно. Це ще раз підтверджує: наші університети відбирають не тих, хто здатен навчатися, а тих, хто хоче

ної кількості бюджетних місць, що має кожен виш, частина виділяється на квоти для тих, хто отримує можливість скласти вступні іспити замість ЗНО. Пільговикам організують окремий конкурс. Ті з «квотників», котрі його не витримують, зможуть узяти участь у загальному конкурсі.

Вступ за квотами дозволено таким категоріям: особам, які мають захворювання, що можуть бути перешкодою для проходження зовнішнього незалежного оцінювання; дітям-сиротам та дітям, позбавленим батьківського піклування; звільненим з військової служби (зокрема демобілізованим) після 30 листопада 2015 р.; особам, яких законом визнано учасниками бойових дій та які захищали незалежність, суверенітет і територіальну цілісність України, брали участь в антитерористичній операції, забезпеченні її проведення, зокрема воїнам-контрактникам; абітурієнтам із Криму (закон «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України»), а також тим, хто підпадає під дію закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення права на здобуття освіти осіб, місцем проживання яких є територія проведення антитерористичної операції».

Експерти звертають увагу: попри те, що певних випускників — наприклад, переселенців з Криму та окупованих територій Донбасу — потрібно підтримувати, загалом пільги слід надавати не під час вступу, а в процесі підготовки до нього (на-

АБІТУРІЄНТАМ СЛІД ПОЯСНЮВАТИ, ЧИМ ВІДРІЗНЯЮТЬСЯ ХІМІЧНА ТА БІОЛОГІЧНА ІНЖЕНЕРІЯ, АРХІТЕКТУРА І БУДІВНИЦТВО. ВОНИ МАЮТЬ ЗНАТИ, ЯКІ ПЕРСПЕКТИВИ МАТИМУТЬ ПІСЛЯ ЗДОБУТТЯ ТІЄЇ ЧИ ІНШОЇ КВАЛІФІКАЦІЇ. ПРИПУЩЕННЯ, ЩО ОБМЕЖЕННЯ КІЛЬКОСТІ ЗАЯВ СПРІЯТИМЕ СВІДОМОМУ ВИБОРУ ВСТУПНИКА, Є ХИБНИМ

20 липня, причому виключно в паперовій формі.

Виші повинні оприлюднити рейтингові списки із зазначенням рекомендованих до зарахування на бюджетну форму навчання вступників не пізніше 12-ї години 1 серпня. Зарахування на контрактну форму навчання продовжено до 30 вересня.

Загалом вступники у 2017 році зможуть подати до дев'яти заяв на місця державного та регіонального замовлення на не більше як чотири спеціальності (торік діяла формула «15 заяв на п'ять спеціальностей»).

Координатор освітніх програм громадської мережі «Опора» Наталія Радиш пояснює «ВВ»: у Міносвіти вважають, що таке обмеження стимулюватиме абітурієнта зважено обирати спеціалізацію та виші.

«У Міносвіти керувалися тим, що більшість вступників у минулі роки подавали в середньому 6–7 заяв. І є припущення, що інші документи розсилалися лише для того, щоб заповнити вільну квоту. Цьогоріч спостерігалась тенденція, коли абітурієнти, рекомендовані на навчання за державний коштом у виш, який вони

ні заклади в Україні та за кордоном, що означає та чи інша спеціальність. Наприклад, чим відрізняються хімічна та біологічна інженерія, архітектура і будівництво тощо. Вони мають знати, які перспективи матимуть після здобуття тієї чи іншої кваліфікації. Лише після цього буде свідомий вибір абітурієнтів на етапі вступу. А припущення, що цьому сприятиме обмеження кількості заяв, є хибним», — зазначає Стадний у коментарі «ВВ».

На думку экс-голови Українського центру оцінювання якості освіти Ігоря Лікарчука, запроваджені норми є відступом від того, що було успішно апробовано в Україні у 2008–2009 роках.

«У Конституції не передбачено жодних обмежень для реалізації права на здобуття вищої освіти. А чиновники МОН вирішили обмежити це право для десятків тисяч абітурієнтів. Очевидно, вони досі не позбулися ностальгії за СРСР, коли кожен мав право подавати документи лише до одного вищого навчального закладу», — каже експерт.

Зазначимо, що кількість заяв для участі в конкурсі за кошти фізичних

дований до зарахування на бюджет за своїм першим пріоритетом, вирішував, що не хоче йти саме до цього вишу. І тоді він уже не мав права навчатися державним коштом у закладі, який посідав друге чи третє місце в його рейтингу. Наступного року абітурієнт зможе скасувати заяву зі своїм першим номером, і система розраховуватиме як найвищий пріоритет виш, який був на другій позиції. Відтак буде менше відмов по рекомендаціях, наданих ЄДЕБО», — пояснює Наталія Радиш.

Ще одне нововведення вступу: виші прийматимуть сертифікати зовнішнього оцінювання 2016 і 2017 років.

«У системі ЗНО оцінка абітурієнта є рейтинговою стосовно рівня знань інших абітурієнтів», — зазначає Наталія Радиш. — Тож не можна порівнювати абітурієнтів з різних рейтингів, складених за результатами ЗНО 2016 та 2017 років. Ми підтримали пропозицію, що прозвучала на одному із засідань робочих груп у Міносвіти, щодо того, аби встановити зменшувальний коефіцієнт для вступників за минулорічним серти-

НЕ МОЖНА ПОРІВНЮВАТИ АБІТУРІЄНТІВ З РІЗНИХ РЕЙТИНГІВ, СКЛАДЕНИХ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ ЗНО 2016 ТА 2017 РОКІВ

купити-отримати диплом. Ось така реформа вищої освіти», — каже Лікарчук.

Нагадаємо, під час цьогорічної вступної кампанії звучали заяви про те, що скасовується позаконкурсний вступ. Насправді він існує донині, тільки називається «вступ за квотами». Тобто з-поміж загаль-

приклад, мають діяти безкоштовні підготовчі курси із наданням житла та стипендії) та після вступу (у вигляді гідної стипендії, житла). Це дозволить забезпечити всім абітурієнтам рівні умови та підвищити якість знань.

Кіра ВІНОГРАДОВА

АЛЕППО: маски зірвано!

Взяття Алеппо асадівськими військами за сприяння Росії та Ірану — це жадова крові, торжество зухвалості й цинізму, виправдання насильства у всіх його проявах. Вони дозволили собі бомбувати дитсадки, школи, лікарні, розстрілювати «швидкі» з пораненими, вбивати мирних людей, вриваючись до їхніх осель, страчувати жінок і дітей, знищувати опозицію під виглядом війни з «ІД». І брехати, брехати всюди, брехати натхненно, впиваючись викличним поглядом в очі тих, хто їх звинувачує. Алеппо — це Рубікон, який, на жаль, не змогла перейти світова спільнота.

Асад уже святкує «звільнення» Алеппо, назвавши взяття міста поворотним моментом в історії. Тепер асадівські війська за підтримки Москви й Тегерана рушать далі. Кровопробиття триватиме доти, доки диктатор не знищить усіх, хто сміє йому перешкодити. Тим більше, в нього є зручна ширма — «Ісламська держава». Якби цієї організації не існувало, її варто було б вигадати. Адже за легендою Асад та Путін воюють

Мабуть, потрібно остаточно втратити совість, аби так старанно проводити генеральну лінію Путіна, навсібіч відгавкуючись від західних колег.

В Алеппо «русскій мір» розкрився у всій красі, але, чесно кажучи, це не здивувало. Шокувала позиція Заходу, який, по суті, нічого не зробив для тисяч сирійців, котрі потрапили під потужні обстріли. Так, у знак скорботи за жертвами Алеппо на день погаси-

Адміністрація США діяла так само. Представник Білого дому Джош Ернест поклав провину на Башара Асада і країни, що підтримують його, і зажадав негайно припинити звірства. Також він нагадав, що США використовують усі дипломатичні канали задля мирного врегулювання ситуації.

А генсек ООН Пан Гі Мун, завершуючи термін перебування на посаді, визнав, що сирійський

ЗАВЕРШУЮЧИ ТЕРМІН ПЕРЕБУВАННЯ НА ПОСАДІ ГЕНСЕКА ООН, ПАН ГІ МУН ВИЗНАВ, ЩО СИРІЙСЬКИЙ КОНФЛІКТ СТАВ ПОВНИМ КОЛЕКТИВНИМ ПРОВАЛОМ КРАЇН — УЧАСНИЦЬ ЦЬОЇ МІЖНАРОДНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ

з «ІД», а не з опозицією. А те, що під час бомбувань масово гине мирне населення, — то справа другорядна. Недарма ж Асад ще в 2012-му пообіцяв перетворити Сирію на сильну державу, що боротиметься з невіглаством. Під невіглаством тут вочевидь слід розуміти інакodomство.

На полях ООН сирійський президент має надійний захист і підтримку у вигляді Росії. Посланці Кремля з особливою радістю шість разів поспіль блокують резолюцію Ради безпеки ООН про припинення вогню в Алеппо, аби путінські стерв'ятники продовжували бомбити місто. При цьому представник Сирії дякує Росії і Китаю за накладене ними вето на проект постанови щодо режиму тиші!

Особливу роль у цій трагедії зіграв постпред РФ в ООН Віталій Чуркін, який під час екстреного засідання Радбезу 13 грудня, оком не моргнувши, не тільки змальовував, як жителі міста вітають солдатів-визволителів, а й кинув фразу про те, що сотні фотографій загиблих в Алеппо дітей є... постановочними.

«Дітей у Сирії посипають пиллом, щоб видати їх за жертв бомбувань», — заявив Чуркін.

ли ілюмінацію на Ейфелевій вежі в Парижі, як колись на підтримку України її підсвічували кольорами нашого національного прапора. Красивий жест, що не воскресить мертвих, не відновить втрачені, не вилікує психіку сирійських дітей, які вибиралися з безпросвітної пекла.

Канцлер Німеччини і президент Франції поговорили з Путіним і закликали його негайно припинити вогонь у східному Алеппо. Фактично вони висловили занепокоєння і стурбованість — позиція, дуже знайома українцям.

А дії? Під час саміту ЄС 15 грудня нацделегатії європейських країн навіть не обговорювали можливості запровадження санкцій щодо РФ у зв'язку з Алеппо, адже консенсусу з цього питання навряд чи вдасться досягнути найближчим часом.

Лідери ЄС спромоглися лише на осудження сирійського режиму і його союзників, а ще на обіцянку, що військових злочинців можуть притягти до відповідальності.

Цілком імовірно, що років за десять Асад зі спільниками, якщо їх до того часу не вб'ють, таки сядуть на лаву підсудних у Гаазі.

конфлікт став повним колективним провалом країн — учасниць цієї міжнародної організації. Такі репліки є доцільними, якщо вони підкріплюються реальними діями. Однак таких немає. ООН, розписавшись у неспроможності зупинити військових злочинців, ризикує повторити долю Ліги Націй, яка не зуміла завчасно дати Гітлеру по руках.

Розправу Асада і Путіна над Алеппо невдовзі забуде кровожерливе суспільство, до якого ми всі належимо. Ми щиро сумуємо, в знак підтримки організуємо мітинги та флешмоби, пишемо петиції і публікуємо пости в соцмережах. А завтра геополітичні «ляльководи» перемкнуть «канал», і вже іншу країну спіткає трагедія. Увага перекинеться на інший об'єкт, а бійню в Алеппо, як і війну на Донбасі, забудуть ті, хто з ними не стикнувся.

Отже, політики можуть, як і раніше, «турбуватися», адже насправді їм не властиве почуття сорому. Схаменуться вони лиш тоді, коли недруги захоплять їх країну. Але що вони зможуть протиставити ворогу?

Антоніна МІРОШНИЧЕНКО

ІГРИ В АСОЦІАЦІЮ

Перспектива членства України в ЄС минулого тижня остаточно виявилася химерою. 15 грудня лідери країн Євросоюзу ухвалили документ, який розблокує завершення процесу ратифікації Угоди про асоціацію між Україною та ЄС. Нідерланди, що гальмували цей процес, вдоволені. Адже всі їхні вимоги врахували. Натомість Україні, яка не раз кров'ю доводила свою прихильність до європейського вектора, залишається втішатися безвізом: можливо, коли-небудь нам його все-таки дадуть.

Спеціальне рішення, ухвалене лідерами ЄС, починається в суто європейській манері: м'яко і толерантно. Згадали і про територіальну цілісність України, оцінили наші реформи на євроінтеграційному шляху. Не забули підкреслити свою прихильність до Угоди про асоціацію, нагадавши про зону вільної торгівлі між нашою країною і державами — членами ЄС.

А ось далі запустили важку артилерію — зміни, яких, власне, домагалися Нідерланди. Пункт перший рішення каже про те, що Угода закладає міцні й довгострокові відносини між партнерами, проте «не надає статусу кандидата на вступ до ЄС, а також не створює жодних зобов'язань привоєння такого статусу Україні в майбутньому».

Пункт другий стосується безпеки і оборони. ЄС не забезпечує гарантії колективної безпеки, іншої військової допомоги або підтримки України.

Третій пункт: хоч угода й передбачає підвищення мобільності громадян, але не надає українцям права працювати й проживати на території держав — членів ЄС. «Обсяги допуску громадян України на свою територію з метою працевлаштування і самозайнятості» кожна країна визначає для себе окремо.

Пункт четвертий нагадує про прихильність України до реформ, але в ньому чітко прописано, що на додаткову фінансову допомогу Києву претендувати зась. І найсумніше, що пункти рішення ви-

конуватимуть усі без винятку країни ЄС.

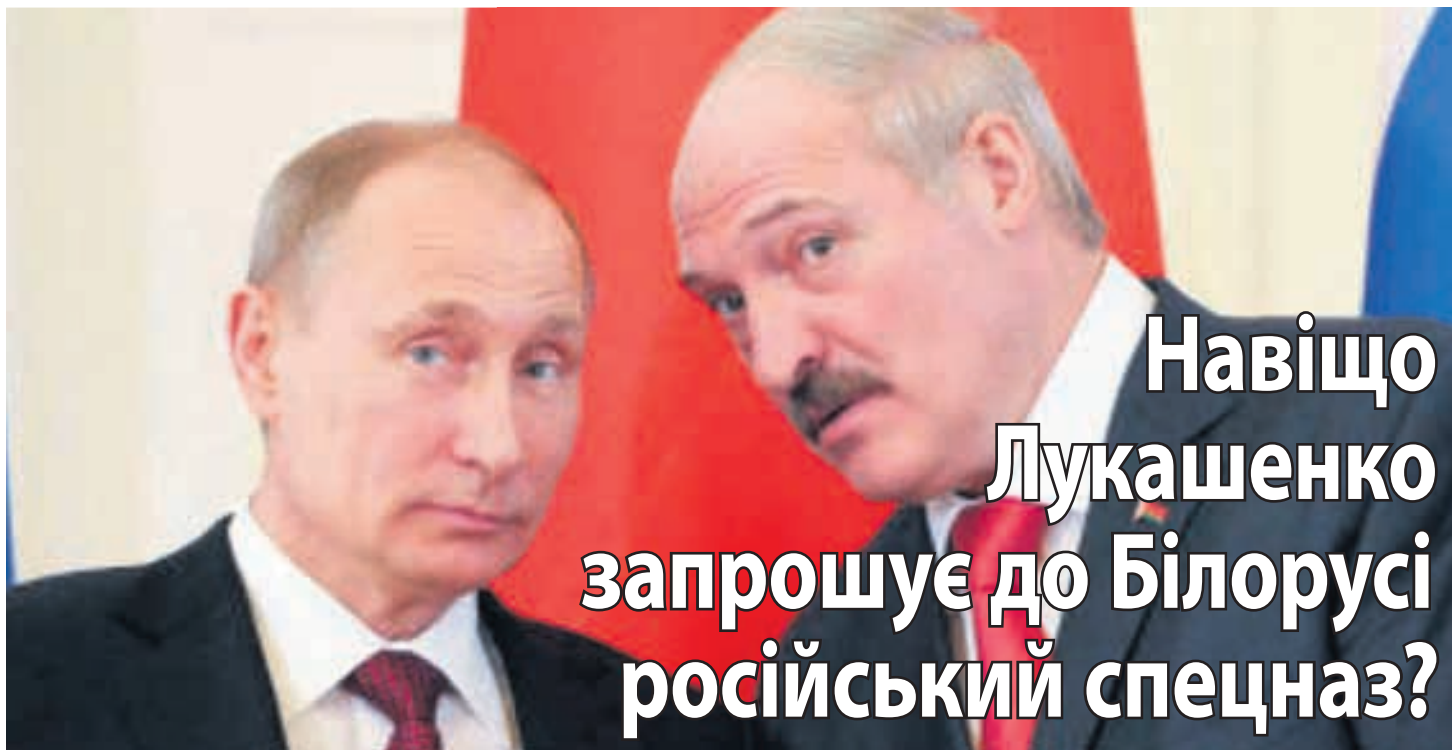
Нідерланди, які висловили своє несприйняття України на референдумі в квітні 2016-го, задоволені. Також задоволений і прем'єр-міністр Рютте, адже в березні 2017 року в його країні відбудуться парламентські вибори. І те, що до Угоди внесли всі вимоги голландців, безперечно, збільшить підтримку виборців.

Фактично Євросоюз вчинив із Україною, як з бідною родичкою, яку напередодні світського рауту намагаються запроторити на кухню, щоб вона не лякала гостей. Європі виявилось мало пролітої крові на Майдані й під час війни на Донбасі. Тому Брюссель продовжує говорити з українцями як із тубільним племенем, яке ще тільки стало на шлях «навернення». І президент нашої країни тому потурає — його дипломатичний корпус не посміє висунути своїх вимог стосовно Нідерландів.

Так, Угода про асоціацію врятована. Але чи багато з неї користі? Якщо вже говорити про прихильність до європейських цінностей, то українцям є чим пишатися. Ми — нація, котра відвоювала свою свободу. Тому нашій владі варто визнати, що від ЄС ми можемо дочекатися хіба лише стурбованості, занепокоєння і кредитів, які часто називають допомогою. І що нам нарешті треба стати справді незалежною країною.

Аріна МАРТОВА

Навіщо Лукашенко запрошує до Білорусі російський спецназ?

Курильські острови: ГУРТОМ ЧИ ВРОЗДРІБ?

Скільки коштують Курили — тема зустрічі прем'єр-міністра Японії Сіндзо Абе і президента Росії Володимира Путіна, що відбулася минулого тижня. Однак домовитися про ціну їм не вдалося.

Взаємна зацікавленість керівників двох країн, які зустрічалися 15–16 грудня, була очевидною. Значно гірший в них стан справ з простором для маневру на цих переговорах.

Володимир Путін, анексувавши Крим, сам практично зачинив перед собою двері для будь-яких рішень, які здатні зменшити територію Російської Федерації. Тепер російський президент може говорити лише про збільшення земель, якщо, звісно, він не хоче, щоб ставлення росіян до нього погіршувалося і надалі.

Сіндзо Абе у ще скрутнішій ситуації. Японські праві радикали вимагають від нього негайного повернення чотирьох Курильських островів. Однак російський лідер прямо говорив напередодні візиту, що таке рішення наразі є неможливим. Отож, і Путін, і Абе мусять бути готовими до того, що в обох країнах будь-яку підписану ними угоду сприймуть щонайменше з розчаруванням. Або й зовсім звинуватять їх у здачі національних інтересів.

Не дивно, що обидва лідери прагнули продемонструвати, як важко давалися їм ці переговори. Не маючи нині змоги домовитися щодо територіальної проблеми, Путін і Абе намагалися зобразити успіхи принаймні у сфері економіки.

Проте Росія навряд чи могла спокуситися запропонованими їй інноваціями з переробки сміття чи створення мережі автономних вітряних електростанцій. А більш «істотних» технологій японці поки не пропонують, натякаючи на санкції, що продовжують діяти проти Росії.

Залишається власне дві опції. Перша — кредити. Кремль хотів би їх отримувати, а Японія могла б надати. Але японські фінансово-кредитні організації самі ризикують потрапити під американські санкції, якщо мова зайде про співпрацю з російськими державними банками. Тож домовитися про кредити можна, а ось надати їх вочевидь буде зручніше вже після того, як Дональд Трамп посяде крісло президента США в Білому домі.

Друга ж опція називається «спільна економічна діяльність» на Курильських островах. У її рамках Японія готова спростити росіянам візовий режим, а Росія — зовсім скасувати візи для японських інвесторів, які відвідують Курили, або навіть для усіх японських підданих.

Спільна економічна діяльність — це практично безпрограшний варіант, який обидві сторони можуть видавати за свою перемогу. Японська влада, найімовірніше, скаже, що це перший крок до відновлення суверенітету над південними Курилами (або північними територіями, як їх називають у Японії). А Путін зможе назвати це першим кроком до укладення мирного договору, що так і не був підписаний після завершення Другої світової війни.

Однак статус островів надовго залишиться таким як і раніше, і навряд чи його всерйоз обговорюватимуть найближчим часом. Принаймні до президентських виборів у Росії 2018 року.

Іван ПРЕОБРАЖЕНСЬКИЙ,
Deutsche Welle, Німеччина

КДБ за дорученням президента Білорусі обговорить в Росії угоду щодо участі спецназу в контртерористичних операціях на території РБ і РФ.

Президент Білорусі указом №446, опублікованим 6 грудня, уповноважив Комітет держбезпеки (КДБ) провести переговори з російською стороною щодо проекту угоди про участь підрозділів спеціального призначення у спільних контртерористичних акціях, що відбуваються на території РБ і РФ. Текст угоди не опублікований.

Указ, який на законних підставах дозволяє спецназу чужої держави провадити операції на території Білорусі, стурбував білоруську громадськість. DW запитала у експертів, як вони оцінюють зміцнення зв'язків між спецслужбами Білорусі та Росії і чи відповідає це білоруському законодавству.

ПОРУШЕННЯ КОНСТИТУЦІЇ

Юридичну оцінку опублікованому указу №446 дав колишній член Конституційного суду (КС) Білорусі Михайло Пастухов. Він звернув увагу DW на те, що проект щодо участі збройних формувань іншої держави в акціях на білоруській території прези-

«В іншому випадку це можна розглядати як посягання на суверенітет і незалежність країни, і президент РБ не повинен вчиняти таких дій», — підкреслив експерт.

«Нинішня ситуація розвивається за аналогією з підписанням пакту Молотова — Ріббентропа в 1939 році», — зазначив юрист. Тоді відкрити частину пакту так само схвалили на найвищому щаблі, але були й секретні протоколи, які обговорювалися на рівні відомств — міністрів МЗС.

«ЗЕЛЕНІ ЧОЛОВІЧКИ» В ЗАКОНІ

Указ президента №446 дозволяє як діяльність спецназу РФ у Білорусі, так і використання білоруських спецназівців у спецопераціях в Росії. Однак політичний оглядач «Газети виборчої» білорус Анджей Почобут вважає, що цей документ таїть серйозну внутрішню загрозу насамперед для Білорусі.

На думку Почобута, в контексті подій в Україні й анексії Криму це є «фактично легалізацією російських «зелених чоловічків».

«Це загрожує втручанням у внутрішні справи РБ», — заявив журналіст в розмові з DW. — Якби в Януковича свого часу був договір зі спецназом Росії, то на його за-

ЧИ ВИСТАЧИТЬ СПЕЦСИЛ У БІЛОРУСІ

Відповідно до президентського указу, переговори щодо проекту угоди провадитиме КДБ. Цьому відомству дозволено також «вносити в документ зміни, що не мають принципового значення».

В адміністрації президента РБ, куди DW звернулася з проханням прокоментувати ситуацію навколо обговорюваного документа, запропонували зробити письмовий запит, відповідь на який надійде у визначені законодавством терміни. За номером телефону прес-служби КДБ на дзвінки ніхто не відповів.

Навіщо Мінську знадобилася допомога спецпідрозділів Росії, DW запитала у колишнього командира білоруської бригади спеціального призначення ГРУ ГШ, полковника запасу Володимира Бородача, який тепер живе в Німеччині. Він заявив, що Білорусь має достатньо власних сил для вирішення таких завдань.

«Білоруські спецпідрозділи — це серйозні формування, так само сильні, як і російські, і називаються вони однаково: група «Альфа» при КДБ, «Вимпел» при МВС і спецназ ГРУ», — вважає експерт.

При цьому Бородач назвав причину, яка, на його думку, лежить в основі проекту відповідної угоди з Росією: «Лукашенко, і Путін бояться, що в умовах розвалених економік може статися те, що сталося в Києві, — серйозні масові протести проти влади». Тоді, за його словами, на допомогу Лукашенкові прилетить російський спецназ, а білоруси полетять до Москви придушувати бунтарів, якщо це відмовляться робити місцеві сили.

Колішній спецназівець нагадав аналогічну ситуацію, коли під час путчу ГКЧП у серпні 1991 року бригада спецназу, якою він керував у Білорусі, чекала наказу летіти до Москви, щоб очистити територію від тих, хто захищав Білий дім.

Своєю чергою Анджей Почобут зауважив, що Білорусь і Росія підписали чимало всіляких зобов'язань, які не завжди виконуються, бо кожна сторона, коли їй це вигідно, по-своєму їх тлумачить і порушує домовленості. «Єдине, що може якось заспокоїти в цій ситуації, то це те, що відносини Мінська і Москви давно перейшли в стадію стосунків двох шулерів — хто кого обдурить», — резюмує журналіст.

Галина ПЕТРОВСЬКА
Deutsche Welle, Білорусь

І ЛУКАШЕНКО, І ПУТІН БОЯТЬСЯ, ЩО В УМОВАХ РОЗВАЛЕНИХ ЕКОНОМІК МОЖЕ СТАТИСЯ ТЕ, ЩО СТАЛОСЯ У КИЄВІ, — СЕРЬОЗНІ МАСОВІ ПРОТЕСТИ ПРОТИ ВЛАДИ. ТОДІ НА ДОПОМОГУ ЛУКАШЕНКОВІ ПРИЛЕТІТЬ РОСІЙСЬКИЙ СПЕЦНАЗ, А БІЛОРУСИ ПОЛЕТЯТЬ ДО МОСКВИ ПРИДУШУВАТИ БУНТАРІВ, ЯКЩО ЦЕ ВІДМОВЛЯТЬСЯ РОБИТИ МІСЦЕВІ СИЛИ

дент уже схвалив. Це було зроблено в обхід інших структур влади, без рішення парламенту і суспільства, яке має право на широке обговорення таких документів.

«Це порушує статтю 1 Конституції Республіки Білорусь, де записано, що законність і правопорядок забезпечує сама республіка», — каже Пастухов.

З точки зору законності, діяльність російського спецназу в Білорусі допустима лише під час спільних навчань.

«Клік «зелені чоловічки» могли б запросто з'явитися у Києві на Майдані».

І додає, що Росія своєю чергою може запросити Білорусь допомогти з якою-небудь контртерористичною операцією, наприклад у Криму.

«Тож незалежно від змісту угоди, текст якої невідомий, а може, й взагалі не буде опублікований, цей указ №446 загрожує реальною небезпекою Білорусі та білорусам», — упевнений Анджей Почобут.

Вілл Сміт — один із небагатьох акторів «фабрики мрій», який однаково добре вживається як у комедійні, так і драматичні ролі. А ще він ніколи не знімається у другосортних муві. Кожна його з'ява на екрані — справжнє свято! Саме тому прем'єру драми «Прихована краса» глядачі чекали з нетерпінням.

**ДРАМА
НАПЕРЕДОДНІ РІЗДВА**

Отже, Говард (Вілл Сміт) — глава успішного рекламного агентства. Його життя було цілком щасливе, аж поки не сталася трагедія: від тяжкої недуги померла шестирічна донька. Після цього головний герой розлучився з дружиною і замкнувся в собі. Друзі та бізнес-партнери — Віт (Едвард Нортон), Саймон (Майкл Пенья) і Клер (Кейт Вінслет) — щосили намагалися повернути його до нормального життя. Вони знайшли найкращого психотерапевта, навіть виписали шамана з Перу! Та все було намарно. Говард відмовлявся спілкуватися і не бажав працювати. А це неабияк шкодило бізнесу: робота рекламної компанії була практично паралізована.

Тоді Віт вирішив винайняти приватного детектива, щоб знайти якийсь компромат на головного героя, за допомогою якого можна було б довести його невіддатність. Сам Віт усвідомлював нищість свого задуму, та що вдієш: Говард — найбільший акціонер компанії, і лише усунувши його від керівництва, можна уникнути банкрутства.

Детектив не знайшла нічого кримінального. Щоправда, вона дізналася, що персонаж Вілла Сміта написав три філософських листи до Часу, Любові й Смерті. І ось друзі вирішують, що Говард неодмінно має отримати на них життєствердуючі відповіді!

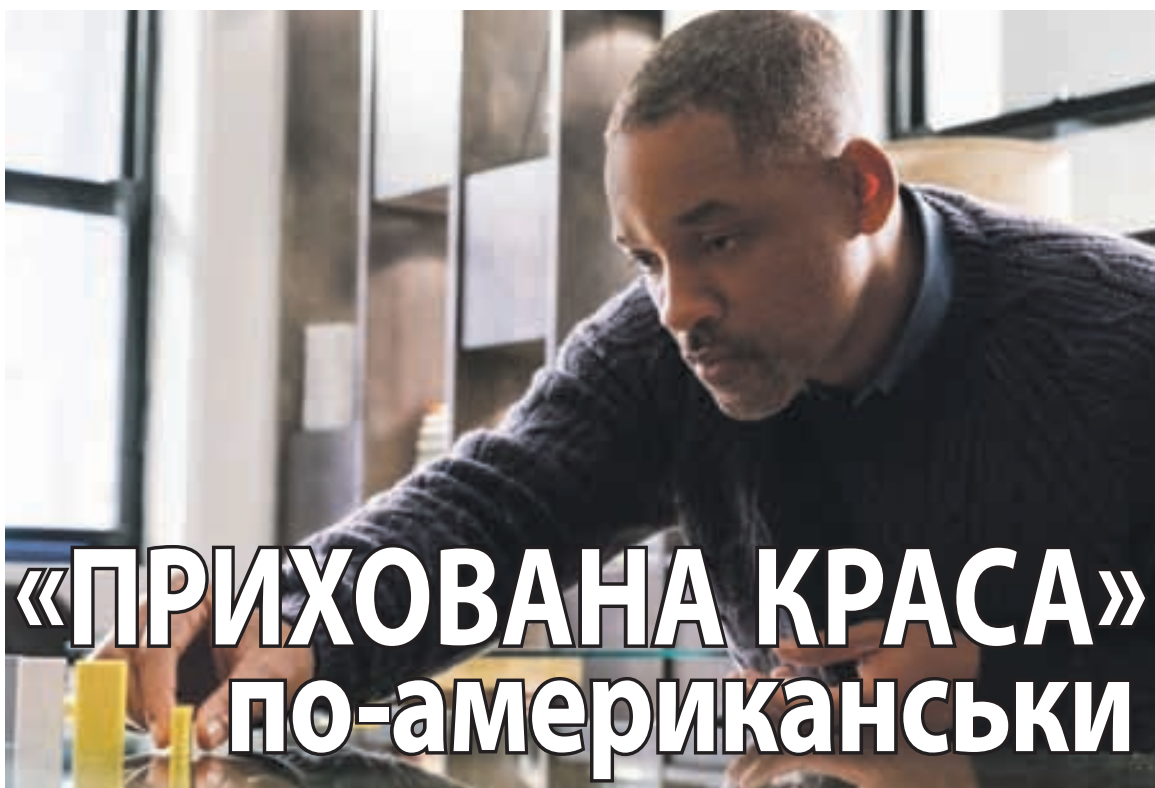
Віт, Саймон і Клер винаймають трьох акторів, які повинні зіграти відповідно Час (Джейкоб Латімор), Любов (Кіра Найтлі), Смерть (Хелен Міррен) і перекопати головного героя у тому, що необхідно повертатися до реальності. Паралельно нам розповідають про особисті драми друзів Говарда.

Дія фільму відбувається напередодні Різдва. І попри те, що кожна хвилина просякнута болем, хепі-енд все ж неодмінно буде! Бо це істинно американський фільм.

ОСОБИСТА ТРАГЕДІЯ

Головну роль у картині мав зіграти Х'ю Джекман, але йому довелося піти через зайнятість в іншому проекті. Тож вибір продюсерів і режисера впав на Вілла Сміта. Джекман, звісно, теж гарний актор, але за рівнем майстерності він Смітові не рівня.

Вілл почав зніматися у стрічці в дуже скрутний для себе час.

**«ПРИХОВАНА КРАСА»
по-американськи**

РЕЖИСЕР ДЕВІД ФРЕНКЕЛ ПРИВНІС У ТРАГІЧНУ ФАБУЛУ КАРТИНИ НЕЙМОВІРНУ ЛЕГКІСТЬ. ЙОМУ ВДАЛОСЯ ДЕЛІКАТНО РОЗКРИТИ ПЕРЕЖИВАННЯ ГОЛОВНИХ ГЕРОЇВ. ФРЕНКЕЛ ДУЖЕ ВПРАВНО РОЗСТАВИВ АКЦЕНТИ: НЕ ПЕРЕГІНАВ ПАЛИЦІ, НЕ ЗМУШУВАВ ГЛЯДАЧІВ ЗАЛИВАТИСЯ СЛІЗЬМИ.

ЛИШЕ НАПРИКІНЦІ ХОТИЛОСЯ СПЛАКнути, ТА Й ТО ВЖЕ БУЛИ СЛІЗОЗИ ОЧИЩЕННЯ

Його батькові тоді поставили страшний діагноз, лікарі давали зазедве шість тижнів життя. Так особиста драма наклалася на уявну... Зйомки стали своєрідною терапією і для Вілла, і для його тата, з яким він обговорював свій персонаж.

«Роль у «Прихованій красі» дуже вплинула на мене. Незважаючи на прогнози, батько прожив п'ять з половиною місяців, і кожен день був по-своєму чудовий», — зізнавався актор.

Також Сміт розповідав, що погодився взяти участь у проекті, оскільки хотів допомогти людям, яких спіткали ті чи інші трагедії.

«Коли я прочитав десять сторінок з кінця сценарію, це стало головним аргументом у прийнятті рішення. Я відчув, що «Прихована краса» — це більше, ніж просто кінострічка. У мене з'явився шанс створити щось таке, що здатне полегшити людські страждання. Робота в цьому фільмі — просто подарунок мені як акторові, і мушу визнати, що цією своєю роллю я особливо пишаюся. Тому що картина досліджує реальні людські емоції, які є універсальними.

А також дає кожному потужний імпульс надії... І для мене не було б більшої нагороди за роботу, ніж якби хтось підійшов до мене на вулиці і сказав: «Агов, хлопче, спасибі тобі за фільм», — розповідав Сміт в одному з інтерв'ю.

Цікаво, що в першій половині стрічки актор переважно мовчить. Але глядач чітко чує думки

головного героя! І це, мабуть, є найвищою майстерністю! Втім, таке Вілл Сміт утіває не вперше: в картині «Я — легенда» йому вже довелося зіграти самотність.

Вілл, безсумнівно, чудовий, але яких партнерів він мав на знімальному майданчику! Про такий акторський ансамбль можна тільки мріяти! До речі, Сміт про своїх колег відгукнувся неймовірно тепло: «Якщо людину судять за тими людьми, які її оточують, то я хотів би, щоб ці актори оточували мене все життя».

І всі вони виклалися стовідсотково. Надзвичайно цікаво було стежити за багатогранним Едвардом Нортоном... Але особливо вразили Кейт Вінслет і Хелен Міррен! Вони блискучі актриси, які завоювали не лише безліч нагород, а й щире любов глядачів. У цьому фільмі вони стали уособленням справжньої природної краси. 41-річна Вінслет і 71-річна Міррен не соромляться свого віку і виглядають просто розкішно!

**ФІЛОСОФІЯ
ПЕРЕМОГЛА ЧАРИ**

У режисерське крісло мав сісти Альфонсо Гомес-Рехон. Однак він вилетів із проекту через творчі розбіжності зі студією New Line Cinema. Тому знімати фільм доручили постановнику Девіду Френкелеві, відомому за стрічкою «Диявол носить Prada» і серіалом «Секс у великому місті». Він привніс у трагічну фабулу картини

**ДОРОГІ НАШІ
ЧИТАЧІ!**

В даний час оформити передплату на газету «Вечірні Вісті» можна тільки через редакцію. Сплатити передплату на газету «Вечірні Вісті» ви можете в будь-якому відділенні державного або комерційного банку України по квитанції. Якщо ви хочете отримувати газету з наступного місяця, вам необхідно сплатити передплату до 10 числа поточного місяця.

**ВАРТІСТЬ РЕДАКЦІЙНОЇ
ПЕРЕДПЛАТИ:**

Мова	Індекс	Періодичність виходу	Вартість передплати (1 місяць)
Рос	23115	Пн	10 грн
Укр	49450	Пн	10 грн

«Вечірні Вісті» — газета для усіх поколінь!
Тел: (044) 359-04-54

Сума:	60
Платник:	Петренко Розаліна Юхимівна
Місце проживання:	м. Одеса, вул. Канатна, 38, кв. 42
Отримувач:	Назва: ТОВ «Елекшнмолл Україна» АТ «УкрСиббанк»
Код:	3 6 6 3 2 2 8 4
Розрахунковий рахунок:	2 6 0 0 7 4 9 3 7 9 8 2 0 0
МФО банку:	3 5 1 0 0 5
Призначення платежу:	Передплата газети «Вечірні Вісті» інд.49450, 6 міс.

Шеф-редактор — Сергій ПАЛЄХА, відповідальний секретар — Олексій СОКУР
Свідоцтво про держреєстрацію КВ №21058-10858 ПР від 14.11.2014 р.
Редакція: м. Київ, бул. Лесі Українки, 26
Пишіть на адресу: ТзОВ «Структура ІТ», а/с 155, м. Київ, Україна, 04080
Засновник і видавець: ТзОВ «Структура ІТ»
Тел.: (044) 359-04-54 e-mail: gazetavv@i.ua
Газету надруковано ТзОВ «Мера-Поліграф» 04073 м. Київ, вул. Марка Вовчка, 12/14
Замовлення № 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9
Наклад 10 485 прим.
Передплатні індекси: 23115 (рос.), 49450 (укр.)
При використанні публікацій посилаючись на газету «ВВ» обов'язково.
Відповідальність за зміст рекламних матеріалів несе рекламодавець.

Євгенія ПРОРИВАЙ